

Zahtjevi za odobravanje besplatne pravne pomoći podnose se službi nadležnog suda, a služba je dužna da daje obavještenja i savjete svim zainteresovanim licima o mogućnostima i uslovima za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć, a može i pružiti pravno savjetovanje kao oblik besplatne pravne pomoći.

KO SU LICA OVLAŠĆENA ZA PRUŽANJE BESPLATNE PRAVNE POMOĆI?

Sve oblike besplatne pravne pomoći pružaju advokati po redoslijedu sa spiska advokata koji sačinjava Advokatska komora prema mjesnoj nadležnosti osnovnih sudova. Pravno savjetovanje može pružiti i Služba za besplatnu pravnu pomoć nadležnog suda.

POSTUPAK ODOBRAVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Zahtjev za odobravanje besplatne pravne pomoći podnosi se na obrascu koji se može dobiti u svakom osnovnom судu odnosno Službi za besplatnu pravnu pomoć.

Podatke o pravima na neprektnosti, hartijama od vrijednosti i poreskim obavezama podnosioca zahtjeva i članova njegove porodice utvrđuje Služba.

Podnosiocu zahtjeva kome je odobrena besplatna pravna pomoć izdaje se uputnica koja, između ostalog, sadrži: oblik odobrene besplatne pravne pomoći, ime advokata koji je određen, kratak opis pravne stvari za koju je odobrena besplatna pravna pomoć.

U periodu od odobravanja besplatne pravne pomoći do dana zaključnog obračuna troškova, lice kojem je besplatna pravna pomoć odobrena dužno je da obavještava Službu o promjenama svog imovinskog stanja.

Ako je korisnik prava na besplatnu pravnu pomoć u cjelini ili djelimično uspio u postupku i stekao imovinu, odnosno prihode, dužan je da vrati u Budžet iznos troškova ostvarenih po osnovu odobrene besplatne pravne pomoći.

OSNOVNI SUD PODGORICA

Adresa: Ul. 13. Jula bb, Podgorica,
Tel. 020/ 481 238, Fax. 020/ 203 245
E-mail: osnovnisud@t-com.me

Radno vrijeme Suda:

ponedjeljak - petak
8-16 časova

Radno vrijeme pisarnice:

ponedjeljak - petak
8-13 časova

*Empowered lives.
Resilient nations.*

Mišljenja izražena u ovoj publikaciji su mišljenja autora i ne odražavaju neophodno stavove USAID-a kao ni Vlade SAD-a.

CRNA GORA

OSNOVNI SUD
PODGORICA

PRAVO NA
BESPLATNU
PRAVNU POMOĆ

Ovaj letak izrađen je sa ciljem da bliže objasni uslove pod kojima se odobrava besplatna pravna pomoć, obim odobrenih usluga, ko su pružaoci usluga besplatne pravne pomoći i postupak pod kojim se usluge besplatne pravne pomoći odobravaju, sve u skladu sa Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći.

KO IMA PRAVO NA BESPLATNU PRAVNU POMOĆ?

Besplatna pravna pomoć podrazumijeva potpuno ili djelimično pokrivanje troškova pravnog savjetovanja, sastavljanja pismena, zastupanja u postupku pred sudom, Državnim tužilaštvo i Ustavnim sudom Crne Gore i u postupku za vansudsko rješavanje sporova.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć imaju fizička lica koja prema svom imovnom stanju nijesu u mogućnosti da ostvare pravo na sudsku zaštitu bez štete po nužno izdržavanje sebe i svoje porodice.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć može ostvariti:

- 1) crnogorski državljanin;
- 2) lice bez državljanstva (apatrid) koje zakonito boravi u Crnoj Gori i lice koje traži azil u Crnoj Gori;
- 3) stranac sa stalnim nastanjnjem ili odobrenim privremenim boravkom ili drugo lice koje zakonito boravi u Crnoj Gori;
- 4) drugo lice u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima

Pravo na besplatnu pravnu pomoć bez procjene imovnog stanja imaju:

- 1) korisnik materijalnog obezbjeđenja porodice ili nekog drugog prava iz socijalne zaštite, u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna i dječja zaštita,
- 2) dijete bez roditeljskog staranja,
- 3) lice sa posebnim potrebama
- 4) žrtva krivičnog djela nasilje u porodici ili u porodičnoj zajednici i trgovine ljudima.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć ima lice slabog imovnog stanja, a njegovo imovno stanje se procjenjuje u odnosu na njegovu imovinu i imovinu članova njegove porodice.

Licem slabog imovnog stanja smatra se lice koje nema imovinu, a njegov mjesecni prihod i ukupan mjesecni prihod članova porodice ne prelazi iznos 30% prosječne zarade u Crnoj Gori za jednog člana i po 15% prosječne zarade za svakog narednog člana.

Članovima porodice smatraju se supružnici ili vanbračni supružnici i njihova djeca, usvojena djeca i drugi srodnici koji sa njima žive u porodičnoj zajednici, a koje je dužan da izdržava.

Imovinom se ne smatraju:

- 1) stan u kojem lice živi, a čija površina iznosi $25m^2$ za jednog člana domaćinstva i $10m^2$ za svakog narednog člana domaćinstva, najviše do $70m^2$;
- 2) predmeti koji su po propisima o izvršavanju presuda u građanskim predmetima i obezbjeđenju potraživanja izuzeti od izvršenja;
- 3) lično putničko vozilo vrijednosti dvije prosječne zarade u Crnoj Gori koja se utvrđuje prema procjeni nadležnog poreskog organa;
- 4) imovina od koje se ostvaruju prihodi koji se, na osnovu ovog zakona, uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja imovnog stanja podnosioca zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć.

Prihodima se ne smatraju:

- 1) dodatak za pomoć i njegu i druga primanja za njegu i pomoć, kao i dodatak za tuđu njegu i pomoć;
- 2) dječji dodatak;
- 3) pomoći za opremu novorođenčadi;
- 4) troškovi prevoza do posla, naknada za ishranu u toku rada (topli obrok) i dnevnice za službeno putovanje;
- 5) stipendije i druga primanja namijenjena za omogućavanje obuke i obrazovanja;
- 6) dohodak od rada lica sa posebnim potrebnama koja primaju institucionalnu njegu, a koji se dobija mimo kriterijuma koji važe za redovno zaposlenje;
- 7) sredstva namijenjena za sanaciju posljedica prirodnih nepogoda i drugih nesreća;
- 8) naknada za dijete u hraniteljskom odnosu koju prima porodica podnosioca zahtjeva;
- 9) naknada neimovinske štete zbog umanjenja svakodnevne životne aktivnosti;

10) primanja dobijena po osnovu zakonskog izdržavanja djece.

OBLICI BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

- pravno savjetovanje;
- sastavljanje pismena;
- zastupanje u sudskim postupcima i postupcima za vansudsko rješavanje sporova.

Pravno savjetovanje obuhvata pružanje pravnog obaveštenja i pravnog savjeta. Pravno obaveštenje je opšte obaveštenje o propisanim pravima i obavezama iz određene pravne oblasti, postupku ostvarivanja prava i obavezi pokušaja vansudskog rješavanja spora. Pravo na pravno obaveštenje u istom predmetu može se ostvariti samo jednom.

Sastavljanje pismena podrazumijeva sastavljanje tužbe ili drugog akta kojim se pokreće postupak, žalbe, ustavne žalbe ili akta kojim se inicira postupak zaštite pred Evropskim sudom za ljudska prava.

Zastupanje podrazumijeva preduzimanje procesnih radnji pred sudom, Državnim tužilaštvo, Ustavnim sudom i u postupku za vansudsko rješavanje sporova.

Besplatna pravna pomoć se NE obezbjeđuje u:

- postupku pred privrednim sudovima i postupku registracije oblika obavljanja privredne djelatnosti,
- postupku za naknadu štete u vezi klevete i uvrede,
- postupku po tužbi za smanjenje iznosa izdržavanja djeteta u slučaju kad lice koje je obavezno da plaća izdržavanje nije izvršilo tu obavezu, osim ako ta obaveza nije izvršena bez njegove krivice.

KO JE NADLEŽAN ZA ODOBRAVANJE BESPLATNE PRAVNE POMOĆI ?

Besplatnu pravnu pomoć odobrava osnovni sud, odnosno predsjednik suda ili sudija koga on ovlasti na čijem području podnositelj zahtjeva ima prebivalište ili boravište. Službe za besplatnu pravnu pomoć obrazovane u svakom osnovnom судu nadležne su za stručne i administrativne poslove u postupku odobravanja besplatne pravne.